



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Šmihelska c. 14, 8000 Novo mesto
tel: 07/373 05 70, fax. 07/373 05 90
e-mail: jernej.martincic@gov.si
www.kmetijskizavod-nm.si

KAJ NAREDITIONI PO TOČI V VINOGRADU AVGUSTA?

MAJHNE POŠKODBE:

Če so poškodbe zaradi toče majhne, kar pomeni, da so poškodovane posamezne mladike in listi in je malo vrhov odlomljenih, niso potrebni posebni ukrepi, razen zaščite pred boleznimi. Najprej ocenimo delež poškodovanih mladik, listov in grozdov, ter preverimo, kdaj smo zaščito proti boleznimi, nazadnje izvajali.

Najbolje je, da zaščito izvedemo čimprej, seveda ob upoštevanju možnosti za strojno obdelavo. Tudi varnost pri delu, predvsem na strminah, kjer vinogradi ponavadi rastejo, naj bo na prvem mestu.

Za zaščito uporabimo pripravke, ki spodbujajo boljše celjenje ran kot so npr. **BRAVO 500**, **FOLPAN 80 WDG**, (v normalnih koncentracijah), ki hkrati zavarujeta prizadete mladike, liste in grozde, pred peronosporo, deloma tudi botritisom in pripravke na osnovi močljivega žvepla proti oidiju npr. **KUMULUS**, **PEPELIN**, **COSAN**, **THIOVIT JET**, v kolikor nimamo težav z boleznijo oidij, sicer pa **FALCON EC**, **FOLICUR EW 250**, **ORIOUS 25EW**, **COLLIS SC**, **KARATHANE GOLD 350 EC**.

SREDNJE POŠKODBE:

Tu imamo opravka s srednjimi do močnimi poškodbami, oz. so vsi ali večina listov in vrhov več ali manj poškodovanih, veliko vrhov je odlomljenih in te odstanimo, v kar največji možni meri. V takih vinogradih moramo spodbuditi rast novega listja in mladik, da si trta pripravi kaj zdravega in dozorelega lesa za prihodnjo sezono. Zelene mladike prikrajšamo do zdravega-nepoškodovanega dela, ali na 3-4 očesa iz katerih bodo zbrsteli zalistniki iz sobrstov in očes na osnovi mladike. V mladih nasadih, sploh pa povsod tam, kjer imamo dolgo narezane šparone le-te prikrajšamo na polovico, v mladih 3-4 leta odstranimo pridelek. Priporočljiva je tudi kasnejša pletev ali mandanje, sploh v primeru, ko odžene preveč zalistnikov in ko so zgostitve prevelike. Zalistnike kasneje razporejamo tako, da bodo najboljše osončeni in osvetljeni. Skrbimo za najboljše zdravstveno stanje s tem, da redno in v začetku bolj pogosto škropimo, z zgoraj navedenimi sredstvi, lahko pa damo prednost tudi polysistemikom in sistemikom, ki vsebujejo tudi kontaktno komponento *folpet*.

MOČNE POŠKODBE:

Za močne poškodbe ravno tako velja vse, kar je bilo omenjenega pri SREDNJIH poškodbah. Pri MOČNO poškodovanih zelenih organih trte, mladike skrajšamo do nepoškodovanega dela, ali najmanj na dva lista. Trta bo imela tako manj ran za zaraščanje, kar nedvomno predstavlja breme v tem stresnem obdobju. Toča ne pomeni samo zmanjšanja pridelka, ampak sočasno pomeni tudi neenakomerno rast in razvoj mladik, listja in grozdja.

Pospešena rast zalistnikov porabi bistveno več vode, zato jih je v sušnem obdobju potrebno opleti in redčiti, oz. tako razporediti, da so dobro osvetljeni. V coni grozdja zalistniki niso zaželeni in jih zato odstranjujemo, saj je zračnost v tej coni, ko je grozdje delno poškodovano, zelo pomembna. Z zračnostjo tudi direktno vplivamo na manjšo okužbo grozdja z botritisom.

Poleg tega uporabimo še pripravke, ki vsebujejo aminokisljine (npr.: **Drin, Protifert, Algoplasmin, Basfoliar aktiv** in podobni), vendar šele takrat, ko se nekaj listja že razvije-da je sprejem teh hranil s strani trte sploh mogoč. Zaščito proti boleznim je potrebno vršiti dlje časa, saj bo na novo razvito listje mlajše. V obdobju, ko se je začelo dozorevanje grozdja, ne pa še mehčanje jagod v primeru veliko poškodovanih jagod priporočamo tudi uporabo specialnih botriticidov npr.: **TELDOR SC 500, SERENADE WP, SWITCH 62,5 WG**

Ne smemo pozabiti tudi na ločevanje zdravega in poškodovanega grozdja, ob trgatvi. Lepo sončno vreme in pravočasno opravljena zgoraj naštetih opravil najbolj pripomorejo, da v jeseni pri trgatvi dobimo vsaj nekaj brezhibnega pridelka.

NOVO MESTO, 04.08.2010

Jernej Martinčič, univ.dipl.ing.kmet.